

Arendustulemuste kaitse ja avalikustamine - intellektuaalomand ettevõtja teenistuses

Siim Kinnas

2026-02-12

Saagem tuttavaks

Foto: Edmund Mäll 2025

Nimi: Siim Kinnas

Kogemus: 20+ aastat innovatsioonis, IO strateegias ning kommertsialiseerimises

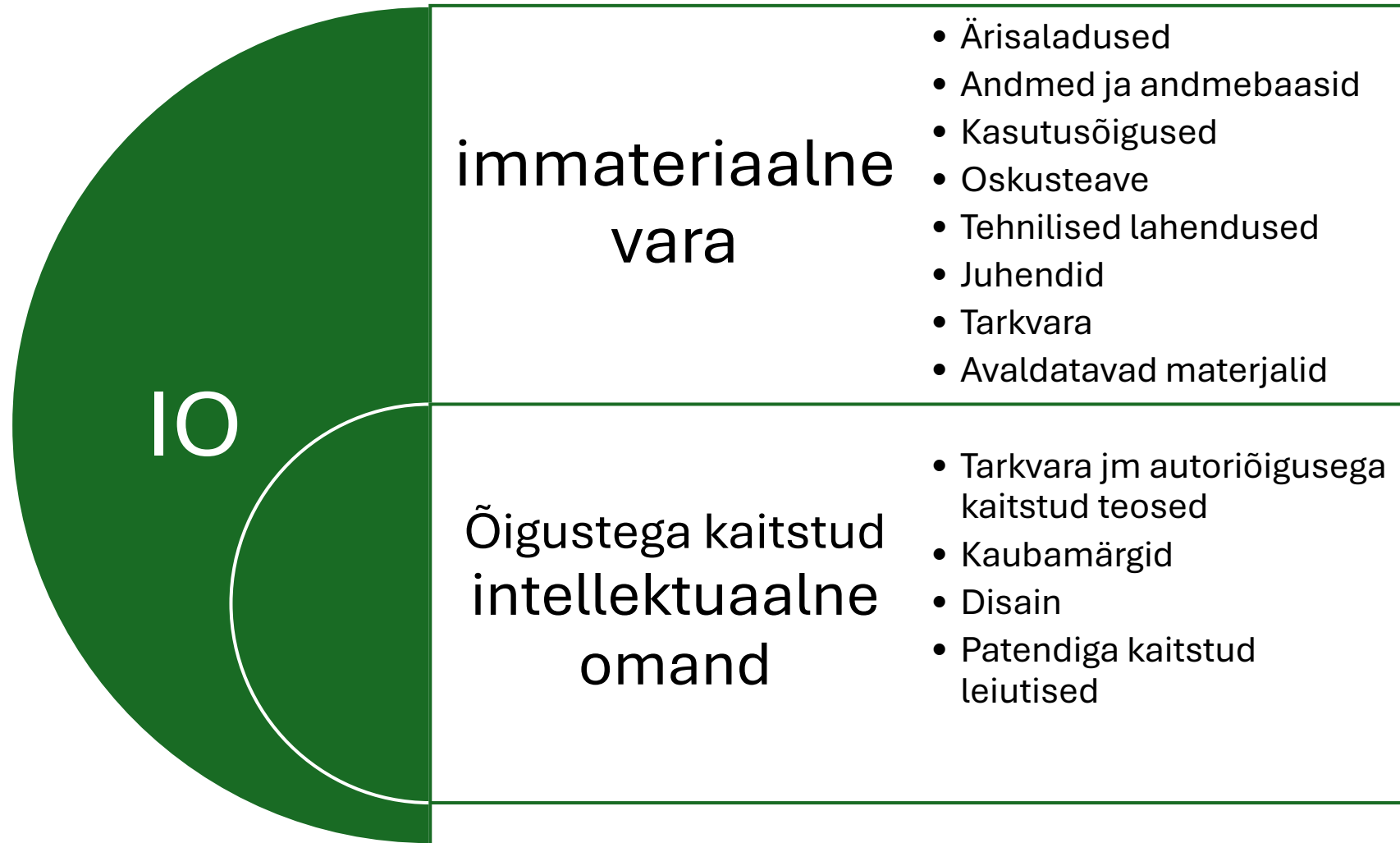
Spetsialiteet: arendusalase koostöö loomine, IO äriine rakendamine

Eesmärgid: et tundlik info saaks kaitstud ja väärtus turule viidud

Millest tuleb juttu?

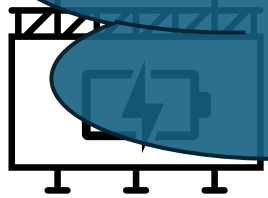
- Milline intellektuaalomand (IO) tekib arendusprojektides?
- Kellele selline IO kuulub?
- Kuidas säilitada konkurentsieelis ja kontroll selle IO üle?
- Mida ja kuidas avalikustada?

Millest me räägime?

Kus immateriaalne vara ennast peidab?

Füüsiline toode

Kuidas me kõige selle üle
kontrolli tagame?

Võimaldajad

Teadmine, kuidas see töötab
Disain
UI

Mudelid, algoritmid
Kood
API-d, I/O ja muud liidesed

Andmebaasid ja liidesed
Allikad ja kokkulepped
Ladustamine, käitlemine

Lepingud
Juurdepääsuõigused
Võrgustik

Teadmusest IO-ni

Ärisaladus

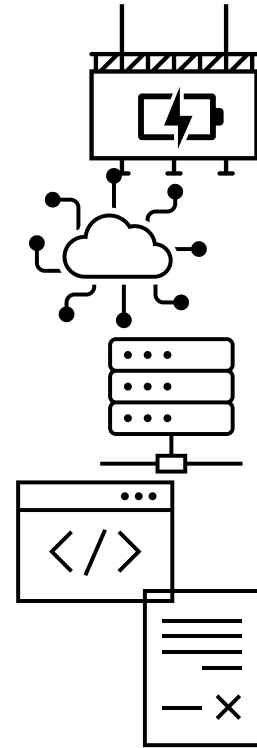
Ärisaladus on **konfidentsiaalne**, ärile oluline **informatsioon**

Iga tundlik info ei ole ärisaladus, aga iga ärisaladus on tundlik!

Õiguslikuks kaitseks ärisaladusena:

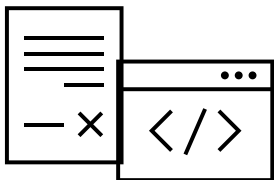
- see peab olema avalikkusele tundmatu (**salajane!**),
- tal on **väärtus ettevõttele** (seepärast, et ta ON salajane),
- **ettevõte on teinud mõistlikke pingutusi, et teda salajas hoida.**

Nende tingimuste täitmisel tekib ärisaladus automaatselt (puudub vajadus kusagil registreerida)

- Teadmine, kuidas miski töötab
- Mudelid, algoritmid
- Ise arendatud tarkvara
- Retseptid
- Juhendid
- Töövõtted
- Andmebaasid ja liidesed
- Allikad ja kokkulepped
- Ladustamine, käitlemine
- Lepingud
- Juurdepääsuõigused
- Klientide ja tarnijate loendid
- ...

Autoriõigus

- Autoriõigus kaitseb loomingulise väljenduse vormi (kirjutis, pilt, lugu jne), aga mitte selle sisu
- Ka tarkvara on AÕ objekt
- Autoriõigus tekib automaatselt loomise hetkel – oluline erisus töösuhtes isiklike ja varaliste õiguste vahel!
- Kaitse tekkimiseks pole registreerimine vajalik, aga mõnedes piirkondades võib olla eeliseks või eelduseks kohtusse pöördumisel

Trophy

CUPCAKES & PARTIES!

Deliciously Fun Party Ideas and Recipes from
Seattle's Prize-Winning Cupcake Bakery

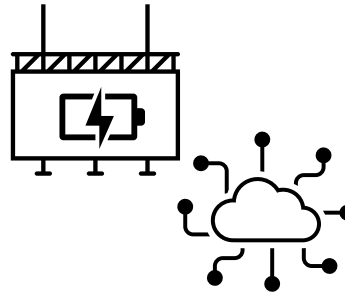
JENNIFER SHEA

Photographs by
RINA JORDAN

Leiutised

Kaitseb tehnoloogilist ärieelist!

- Patent kaitseb uudset ja mitte-ilmset lahendust, meetodit, protsessi, seadet jne.
- Välja antud patent võimaldab omanikul taotluse esitamisest 20 aastaks takistada teistel leiutise kasutamist ja müümist kaitstud turgudel
- Patendi kätte saamise tõenäosus on ca. 50-80% ning kulub keskm. 3-5 aastat ja u. 20 k€ kaitstava turu kohta
- Vastutasuks selle monopoli võimaluse eest pead sa oma innovaatilise lahenduse avalikustama

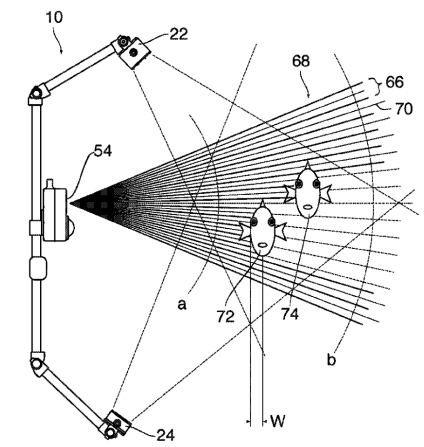
(19) **United States**
 (12) **Patent Application Publication** (10) **Pub. No.:** US 2020/0288678 A1
 Howe et al. (43) **Pub. Date:** Sep. 17, 2020

(54) **SYSTEM FOR EXTERNAL FISH PARASITE MONITORING IN AQUACULTURE** *H04N 5/232* (2006.01)
H04N 7/18 (2006.01)
G06K 9/62 (2006.01)
 (71) Applicant: **Intervet Inc.**, Madison, NJ (US) *G06T 7/70* (2006.01)
G06K 9/03 (2006.01)
 (72) Inventors: **Russel Howe**, Glendale, CA (US); *H04N 5/225* (2006.01)
Zachary Lizer, Burbank, CA (US); *G06K 9/20* (2006.01)
James Wallace Sarrett, Sunland, CA (US); *G01S 17/86* (2006.01)
Peter Jon Abrahamson, Burbank, CA (US); *G01S 17/08* (2006.01)
Jascha Tucker Little, Austin, TX (US) (52) **U.S. Cl.**
 CPC *A01K 61/13* (2017.01); *G06T 2207/20084* (2013.01); *A01K 63/06* (2013.01); *G03B 15/03* (2013.01); *G03B 17/561* (2013.01); *G06K 9/78* (2013.01); *H04N 5/232121* (2018.08); *H04N 7/188* (2013.01); *G06K 9/6217* (2013.01); *G06T 7/70* (2017.01); *G06K 9/628* (2013.01); *G06K 9/036* (2013.01); *H04N 5/2252* (2013.01); *G06K 9/2036* (2013.01); *G01S 17/86* (2020.01); *G01S 17/08* (2013.01); *G06T 2207/30168* (2013.01); *A01K 61/60* (2017.01)
 (73) Assignee: **Intervet Inc.**, Madison, NJ (US)
 (21) Appl. No.: **16/767,616**
 (22) PCT Filed: **Dec. 19, 2018**
 (86) PCT No.: **PCT/EP2018/085730**
 § 371 (c)(1),
 (2) Date: **May 28, 2020**

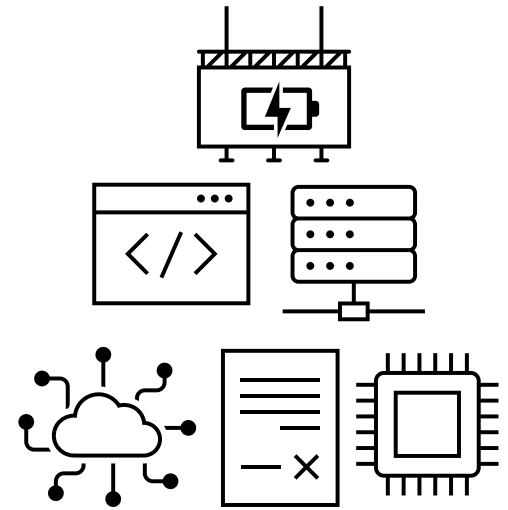
Related U.S. Application Data
 (60) Provisional application No. 62/608,246, filed on Dec. 20, 2017.
Foreign Application Priority Data
 Jan. 26, 2018 (EP) 18153724.2

Publication Classification
 (51) **Int. Cl.**
A01K 61/13 (2006.01)
A01K 61/60 (2006.01)
A01K 63/06 (2006.01)
G03B 15/03 (2006.01)
G03B 17/56 (2006.01)
G06K 9/78 (2006.01)

(57) **ABSTRACT**
 A system for external fish parasite monitoring in aquaculture, the system comprising: —a camera (52) suitable to be submerged in a sea pen suitable for containing fish, the camera being arranged for capturing images of the fish; and —an electronic image processing system (86) configured for identifying external fish parasites on the fish by analyzing the captured images, characterized by a camera and lighting rig (10) having a vertical support member (14), an upper boom (16) articulated to a top end of the support member (14) and carrying an upper lighting array (22), a lower boom (18) articulated to a lower end of the support member (14) and carrying a lower lighting array (24), and a housing (20) attached to the support member and carrying the camera (52), wherein the upper and lower lighting arrays (22, 44) are configured to illuminate, from above and from below, a target region inside a field of view of the camera (52).

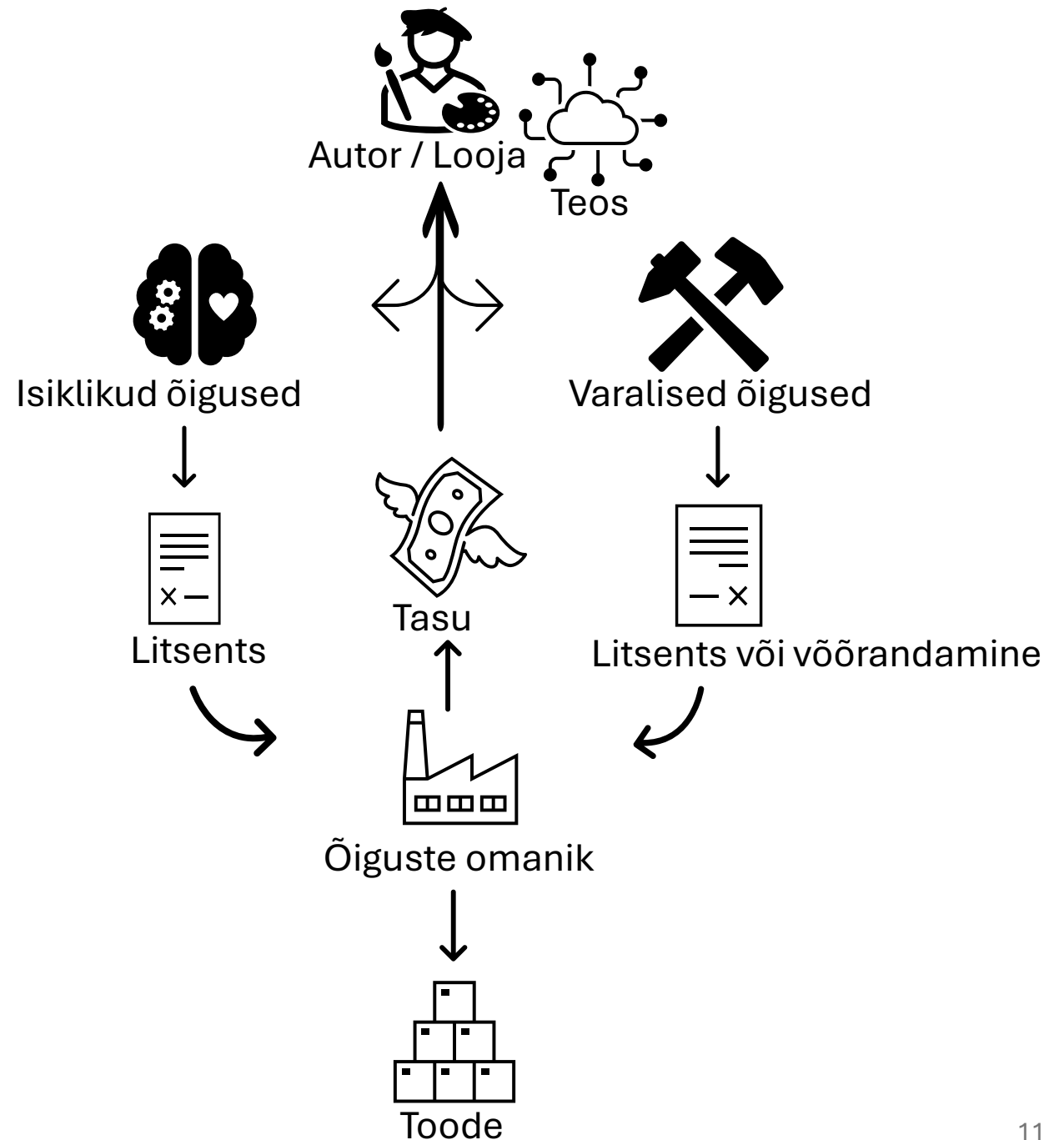

Kellele IO kuulub?

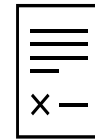
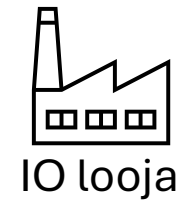
IO õigused kuuluvad loojale

- Õiguste üle minemiseks on vajalik leping (VÕS)
- Õiguste uus omanik või kasutaja võib toimetada lepingus kokku lepitud piirides

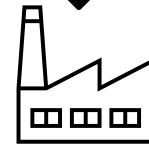

Õiguste loovutamine

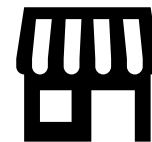
- Õiguste loovutamine = müük
- Loovutatud õigustega kaetud IO-d algne omanik ise edasi kasutada ei saa
- NB! Isiklikke õigusi, sh. õigust teost muuta, saab ainult litsentsida!

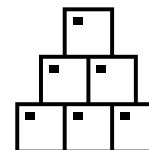
Võõrandamine

Õiguste uus omanik

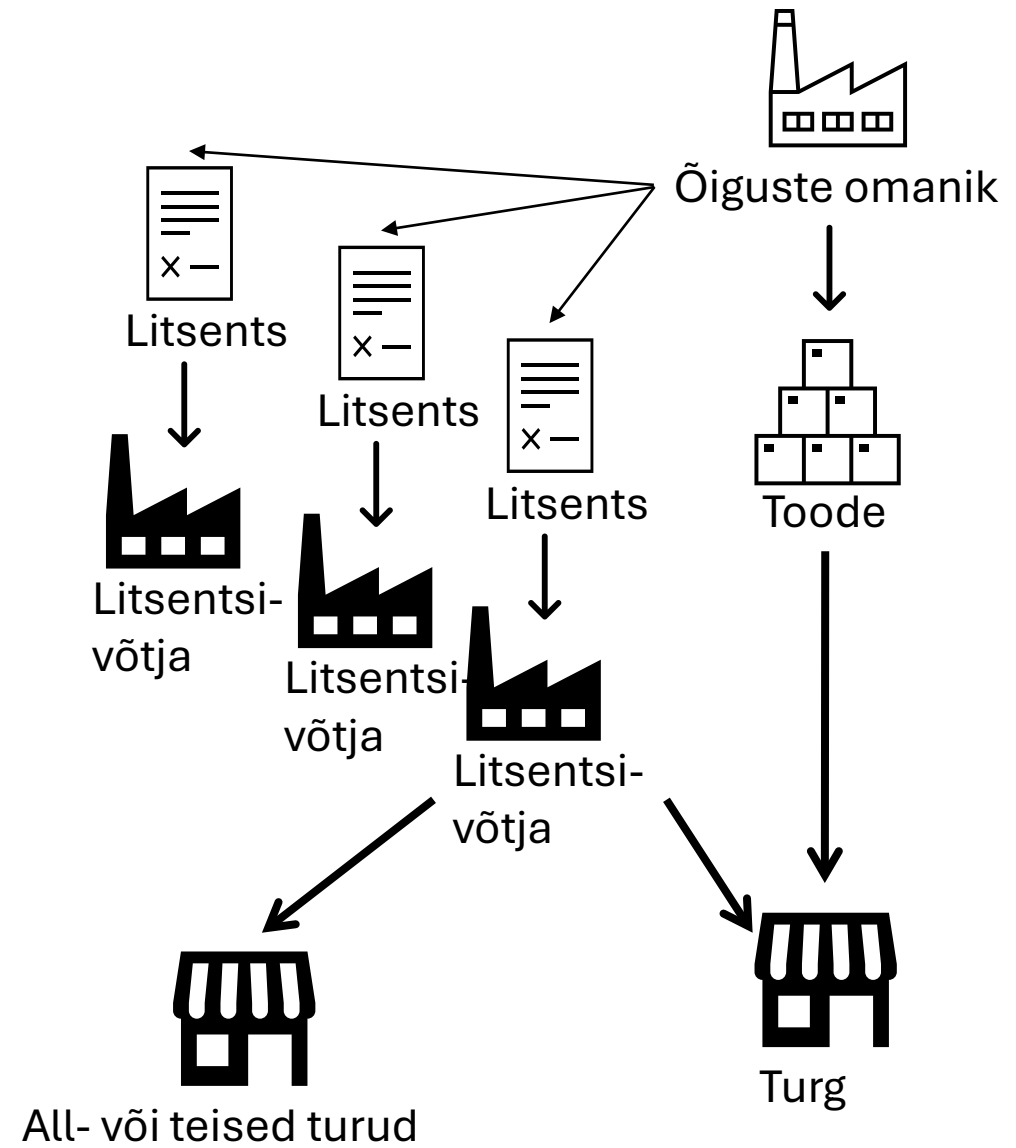
Turg

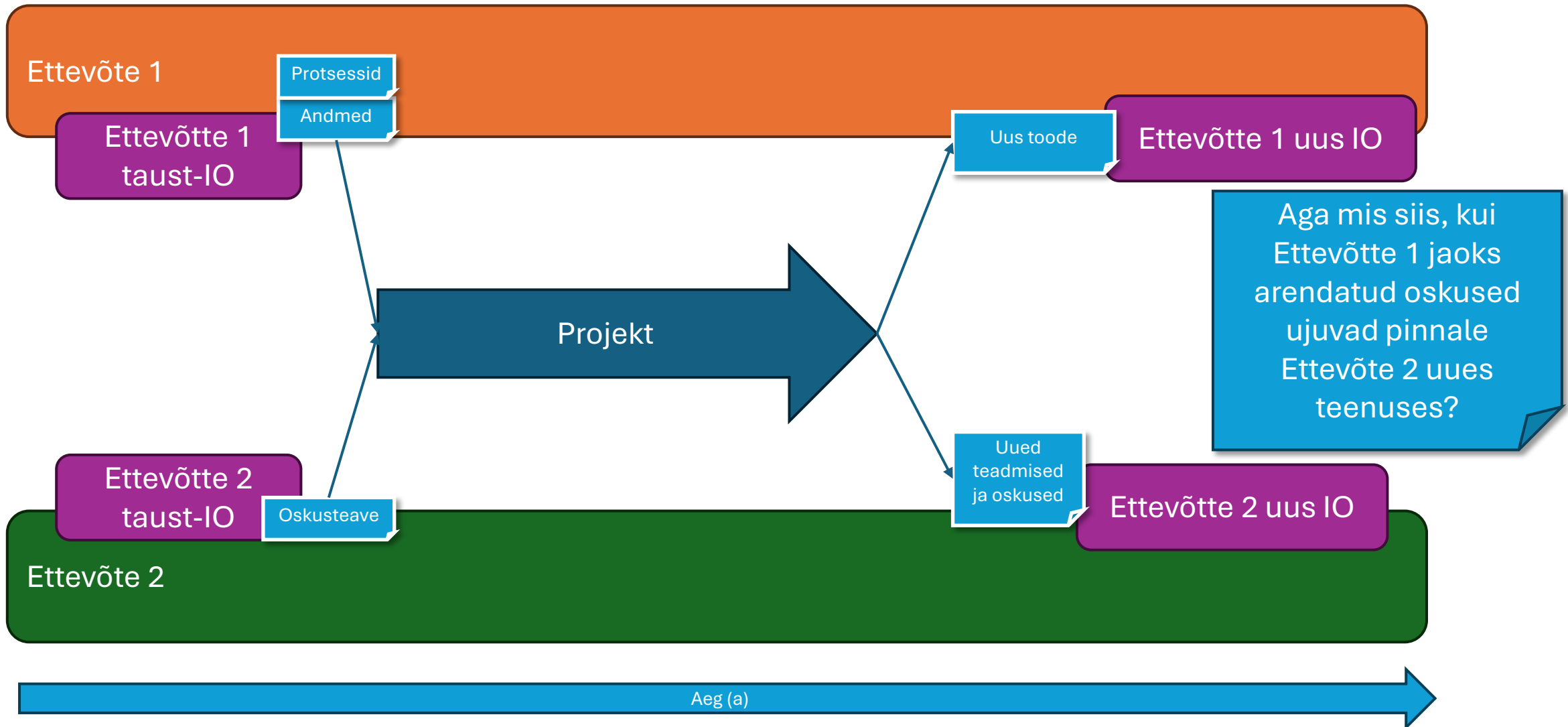
Toode

IO kasutusõiguse litsents

- IO litsents ~ IO rent
- Litsents IO kasutamiseks jätab ka algsele omanikule võimaluse sellelt tulu teenida
- Litsentsi tingimuste kokku leppimisel on osapooled vabad
- Litsents on reeglina odavam

IO allikad ja tulemid arenduskoostöös

Näide: projekti tulemuste avalikustamine

Määruse § 12 lg 3 p 2 ja 3

- **Nõue:** toetatava tegevuse tulemuste lühikokkuvõte ja innovatsioonipartneri (eksperdi) hinnang
- **Ootus:** mittekonfidentsiaalne, sisuliselt reklaamtekst, milles selgitatakse avalikkusele, millist väärtust projekt lõi, ilma tundlike detaile avamata
- **Tulem:** projektis loodud IO ja andmed jäävad konfidentsiaalseks ja omanike kasutada

KUTSELISE KALAPÜÜGI REGISTRI (KIR) JA SELLE JUURDE KUULUVATE RAKENDUSTE ANDMEKVALITEEDI, TÖÖKINDLUSE NING ASJA- JA AJAKOHASUSE TAGAMINE

Projekt hõlmab kutselise kalapüügi registri (KIR) ja sellega seotud rakenduste (sh PERK, ERS) arendamist ja kaasajastamist, et tagada andmete kvaliteet, töökindlus ja ajakohasus vastavalt Euroopa Liidu ühise kalanduspoliitika ja Eesti õigusaktide nõuetele. Projekti käigus infosüsteemid kaasajastatakse, vaadatakse üle nende arhitektuur ja andmevood ning laiendatakse andmete riskasutust riigisiseste asutuste vahel X-tee teenuste kaudu.

Eesmärk

Projekti eesmärk on tagada kutselise kalapüügi andmete nõuetekohane kogumine, esitamine ja analüüsimine, toetades sellega kalandusandmete kvaliteeti ja usaldusvärsust. Samuti luuakse eeldused paremaks andmevahetuseks riiklike ja Euroopa Liidu tasandi süsteemide vahel ning rakendatakse liidu kalanduskontrolli määruse (EL) 2023/2842 nõudeid.

[Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus \(EL\) 2023/2842, 22. november 2023, millega muudetakse nõukogu määrust \(EÜ\) nr 1224/2009, nõukogu määruseid \(EÜ\) nr 1967/2006 ja \(EÜ\) nr 1005/2008 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid \(EL\) 2016/1139, \(EL\) 2017/2403 ja \(EL\) 2019/473 kalanduskontrolli osas](#)

Nn kalanduskontrolli määrus

Tulemus

- ✓ KIR ja seotud rakendused on kaasajastatud ning vastavad Euroopa Liidu ja Eesti õiguslikele nõuetele.
- ✓ Paranenud on andmete kvaliteet, töökindlus ja ajakohasus.
- ✓ Tagatud on elektrooniline andmevahetus kalanduskontrolli eesmärkidel riigisiselt ja rahvusvaheliselt.
- ✓ Tõhustatud on andmete riskasutus ja süsteemide omavaheline integreeritus (nt VMS, FA EU, FA NEAFC, FA SALES, ECR, MDR).

Toetuse summa

600 000 eurot (100% toetusmäär).

IO hügieen

Enne projekti algust tuleks tuvastada ja kokku leppida:

- millised meie taust-IO objektid projektis kasutada anname,
- kuidas need üle antakse ja mida nendega seal teha tohib,
- mis juhtub taust-IO-ga pärast projekti lõppu,
- kellele kuulub loodav IO ja
- kas ja mis tingimustel teine osapool seda kasutada saab.

Vali, milleks sul tööriista vaja on

Tundliku teabe vahetamine Arenduskoostöö Tehingud IO-ga IO juh

Arendustöö tellimine teiselt ettevõttelt või teadus- ja arendusasutuselt

eis.ee/teenused/intellektuaalomandi-tooriistakast

Soovib teil ja ise kasutada näkeda. Leping jätab osapoolte otsustada, kas ja mis tingimustel ka arenduse läbi viija neid tulemusi edaspidi ise kasutada saab. Leping sobib arendusalase koostöö algatamiseks inseneribüroo, ülikoolide, või muu teadus- või arendusasutustega. Soovitame enne lepingu täitmist kindlasti arenduspartneriga koos läbi rääkida ja täita allolev toodud arenduskoostöö läbirääkimiste soovitusliku kondikava.

→ Arendustöö tellimise läbirääkimiste soovituslik kondikava

→ Arendustöö tellimuslepingu põhi

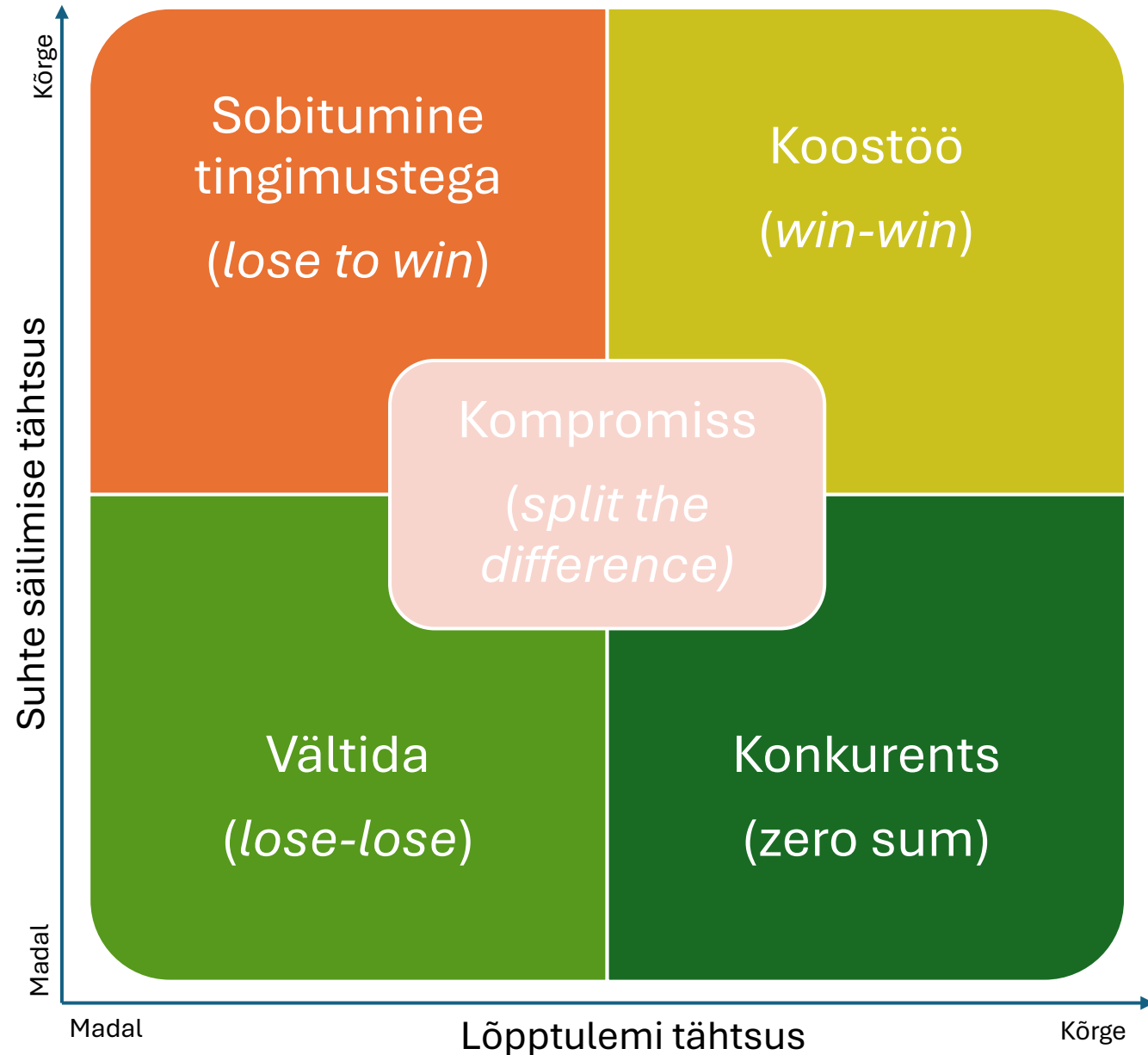
Arenduskoostöö tegemine teiste ettevõtetega

Kui projekti panustatakse olemasolevat immateriaalset vara - näiteks andmeid või intellektuaalset omandit

Nõu läbirääkimisteks

- IO-l on iga huvipoolle jaoks erinev väärtus.
- Soodsateks tingimusteks arvesta teise poole huvidega
- **Mida ei ole lepingus kirjas, ei ole kokku lepitud!**

Lewicki-Hiam'i läbirääkimiste maatriks

Rahalise panusega arvestamine IO kasutustingimuste määramisel (näide)

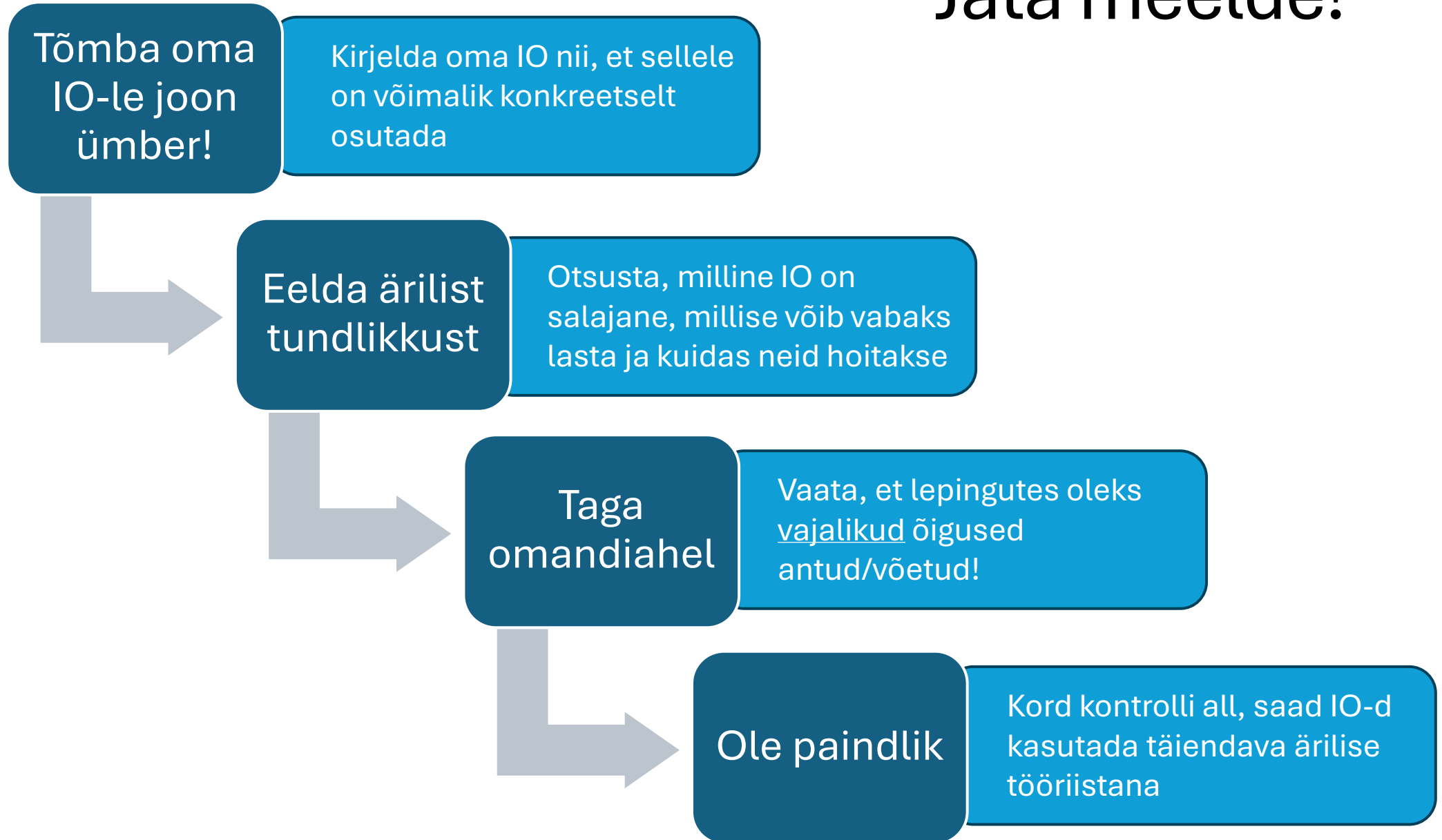
Ettevõttelt 100% panus → IO loovutatakse ettevõttele

Ettevõttelt 50-75% panus → turutingimustel ainulitsents ettevõtte tegutsemisvaldkonnas ja territooriumil, IO omandamise opsiioon; arendaja säilitab õiguse kasutada TA tegevustes ja kommercialiseerida väljaspool ainulitsentsi

Ettevõttelt 25-50% panus → turutingimustel piiramatu ülemaailmne lihtlitsents turutingimustel; arendaja säilitab õiguse kasutada TA tegevustes ja kommercialiseerida väljaspool ainulitsentsi

Ettevõttelt <25% panus - Ülemaailmne turutingimustel lihtlitsents ettevõtte tegutsemisalal ja territooriumil; TA asutus säilitab õiguse kasutada TA tegevustes ja kommercialiseerida väljaspool ainulitsentsi

Jäta meelde!

Täna tähelepanu eest!

Küsimusi?

Siim Kinnas, M.Sc.Tech

siim.kinnas@intellegra.ee

© 2026